

dosar nr. 2ra-1404/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (M. Murguleț)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (N. Budăi, I. Secrieru, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

21 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Societate pe Acțiuni „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la obligarea eliberării facturilor fiscale și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu și s-a menținut hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La data de 27 iulie 2017, SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat prin care a solicitat admiterea acțiunii, obligarea administrației SA „Supraten” să-i elibereze SRL „Inima Codrului” facturi fiscale pentru luna iunie 2017, în sumă de 6477 lei, încasarea de la SA „Supraten” în beneficiul SRL „Inima Codrului” suma de 1799,26 lei prejudiciul material, încasarea de la SA „Supraten” și Nicolae Tricolici în mod solidar în beneficiul persoanei juridice suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea de la SA „Supraten” și Nicolae Tricolici în mod solidar în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe a sumei de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral (cauza nr. 2-3649/17).

La data de 18 august 2017, SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat prin care a solicitat admiterea acțiunii, obligarea SA „Supraten” să elibereze SRL „Inima Codrului” facturile

fiscale pentru luna iulie 2017, în sumă de 7624 lei, încasarea de la SA „Supraten” în beneficiul SRL „Inima Codrului” a sumei de 1269,45 lei prejudiciul material cauzat, încasarea de la SA „Supraten” și Nicolae Tricolici în mod solidar în beneficiul persoanei juridice suma de 4900 lei cu titlu de prejudiciu moral precum și încasarea de la SA „Supraten” și Nicolae Tricolici în mod solidar în beneficiul persoanei fizice Gheorghe Străisteanu a sumei de 4900 lei cu titlu de prejudiciu moral (cauza nr. 2-3893/17).

La data de 13 octombrie 2017, SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat prin care au solicitat admiterea acțiunii, obligarea SA „Supraten” să elibereze SRL „Inima Codrului” facturile fiscale pentru luna august 2017, în sumă de 2407,66 lei, încasarea de la SA „Supraten” în beneficiul SRL „Inima Codrului” a sumei de 401,28 lei prejudicial material cauzat, încasarea de la SA „Supraten” și Nicolae Tricolici în mod solidar în beneficiul persoanei juridice SRL „Inima Codrului” suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral precum și încasarea de la SA „Supraten” și Nicolae Tricolici în mod solidar în beneficiul persoanei fizice Străisteanu Gheorghe a sumei de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral (cauza nr. 2-4534/17).

Prin încheierile din 29 ianuarie 2018 și 12 martie 2018 a Judecătoriei Chisinau, sediul Buiucani, cauzele au fost conexate într-o singură procedură (f.d.125-126, vol.I).

În motivarea acțiunii, reclamantii SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, au invocat că pe parcursul anilor 2013-2017 SRL „Inima Codrului” a procurat materiale de construcție de la magazinul SA „Supraten”, iar la sfârșitul fiecărei luni angajații SRL „Inima Codrului” prezentau bonurile fiscale și primeau facturi fiscale, însă la 30 iunie 2017 angajații SA „Supraten” au refuzat categoric eliberarea facturii fiscale solicitate pentru luna iunie la suma de 6477 lei, inclusiv TVA 1079,26 lei.

Reclamantii SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au expediat la 03 iulie 2017 o somație în adresa SA „Supraten”, prin care au solicitat eliberarea benevolă a facturii fiscale pentru luna iunie 2017, solicitând și repararea prejudiciului material și moral cauzat.

Reclamantii SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au precizat că la 03 iulie 2017, a expediat în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat o cerere prin care a sesizat despre ilegalitățile comise de către SA „Supraten” cu solicitarea de a se implica pentru a primi facturile fiscale solicitate de către SRL „Inima Codrului” de la SA „Supraten”.

Reclamantii SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au invocat că prin răspunsul din 19 iulie 2017, SA „Supraten” a informat despre refuzul eliberării facturii fiscale pentru luna iunie, iar de către Inspectoratul Fiscal de Stat a fost informat că nu se implică în activitatea întreprinderii, însă vor organiza un control fiscal.

Reclamantii SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu consideră că prin refuzul eliberării facturii fiscale pentru luna iunie 2017, în sumă de 6477 lei, inclusiv TVA 1079,26 lei SA „Supraten” a cauzat un prejudiciu material reclamantei în mărime de 1079,26 ce constituie suma TVA.

Reclamanții SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au menționat că prejudicial material și moral este în directă legătură cu acțiunile ilegale întreprinse de către administrația SA „Supraten”. Consideră că prin refuzul nemotivat de a elibera facturi fiscale SA „Supraten” a trecut peste limitele legale, fapt prin ce a provocat daune morale și materiale. Sentimentele de frustrare cauzate de caracterul ilegal și suferințele continue din partea SA „Supraten”, manifestate prin refuzul eliberării facturilor fiscale, precum și anxietatea cauzată de incertitudinile create de către angajații SA „Supraten”, suferințe psihice, stresuri, nervi, griji, oboseală, a cauzat un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 10000 lei.

Cu referire la eliberarea facturilor fiscale pentru luna iulie 2017, în sumă de 7624 lei, reclamanții au menționat că la data de 02 august 2017, angajații SA „Supraten” au refuzat categoric să-i elibereze facturile, iar la data de 03 august 2017 dînșii au expediat în adresa SA „Supraten” o cerere prealabilă și în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat o cerere prin care au sesizat despre ilegalitățile comise de către SA „Supraten” cu solicitarea de a se implica pentru a primi facturile fiscale solicitate de către SRL „Inima Codrului” de la SA „Supraten”, însă, în termenul stabilit nu au primit răspuns la somație și la cererea prealabilă.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, s-a respins, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva SA „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la obligarea eliberării facturilor fiscale și repararea prejudiciului material și moral.

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu și s-a menținut hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva SA „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la obligarea eliberării facturilor fiscale și repararea prejudiciului material și moral.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că obiectul prezentului litigiu reprezintă pretenția cu privire la obligarea pârtei SA „Supraten” de a elibera facturile fiscale pentru lunile iunie-august 2017, în baza bonurilor prezentate de reclamantă și încasarea de la pârți, în mod solidar, a prejudiciului material și prejudiciului moral.

Instanța de apel a indicat că actele cauzei atestă faptul că pârta SA „Supraten” este o persoană juridică cu forma de organizare societate pe acțiuni, iar pârțul Nicolae Tricolici este director general-administrator al acestui agent economic. La fel, circumstanțele pricinii denotă cu certitudine faptul că ambii reclamanți nu au întreținut nici un fel de raporturi juridice cu persoana fizică- pârțul Nicolae Tricolici.

Instanța de apel a notat că între SRL „Inima Codrului”, în calitate de cumpărător și SA „Supraten”, în calitate de vânzător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1878, potrivit căruia vânzătorul vinde, iar cumpărătorul cumpără produse comercializate de vânzător, conform condițiilor contractuale. Ulterior, reclamanții au solicitat de la pârți eliberarea facturilor fiscale pentru luna iunie 2017 în baza bonurilor de plată în sumă de 10631 lei, eliberarea facturii

fiscale pentru luna iulie 2017 în baza bonurilor de plată în sumă de 7624 lei; eliberarea facturii fiscale pentru luna august 2017 în baza bonurilor de plată în sumă de 2407,66 lei. Prin răspunsul nr. 206 din 19 iulie 2017, SA „Supraten” a comunicat SRL „Inima Codrului” despre refuzul eliberării facturilor fiscale și a motivat prin aceea că, conform datelor deținute de către SA „Supraten”, cecurile prezentate de reclamantși nu fac parte din cumpărăturile realizate de SRL „Inima Codrului”.

Instanța de apel consideră că instanța de fond just a reținut faptul că reclamantșii, în scopul obținerii facturilor fiscale, au prezentat bonuri de plată care au fost eliberate diferitor persoane fizice neidentificate.

Instanța de apel a reținut argumentele Serviciul Fiscal de Stat despre aceea că, în cazul în care procurarea mărfii se face de către o persoană fizică în interesul și pentru o persoană juridică, acest cumpărător, la momentul procurării, urmează să prezinte împuternicirile necesare de la agentul economic, fapt ce nu a fost respectat de către reclamantși. În accepțiunea instanța de apel, o altă abordare și o altă soluție, în împrejurările speței, ar conduce la crearea premizilor de fraudare a bugetului de stat, prin restituirea TVA în contul agentului economic petru pretinse operații comerciale, care în realitate nu au avut loc. Astfel, instanța de apel a remarcat că prima instanță, corect a conchis că în situația în care bonurile prezentate de către reclamantși nu au fost eliberate pe numele persoanei juridice, iar persoanele fizice nu au prezentat la momentul procurării mărfii împuterniciri din numele persoanei juridice, pretenția reclamantșilor privind obligarea SA „Supraten” să elibereze facturi fiscale este neîntemeiată și lipsită de suport legal.

Prin urmare, instanța de apel a indicat faptul că sunt neîntemeiate pretențiile principale a reclamantșilor-apelanți cu privire la obligarea eliberării facturilor fiscale, se atestă că cerința privind repararea prejudiciului material și moral din contul pârteii, ca pretenții subsecvente, acestea, la fel, urmează a fi respinse.

La 09 aprilie 2019 SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au declarat recurs împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu.

În motivarea cererii de recurs recurenții SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au indicat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a apreciat în mod arbitrar probele, a aplicat în mod eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Recurenții SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au invocat că prin refuzul de a elibera facturile fiscale pentru luna august 2017 în sumă de 2407,66 lei, inclusiv TVA - 401,28 lei, administrația S.A. „Supraten” a cauzat un prejudiciul material SRL „Inima Codrului” în mărime de 401,28 lei, suma TVA care urma să fie calculată pentru luna august 2017 și recalculată la suma TVA achitată de SRL „Inima Codrului” pentru serviciile acordate.

Recurenții au mai indicat că conform pct. 3 din Anexa 5 al Hotărârii Guvernului nr.474 din 28 aprilie 1998 cu privire la aplicarea mașinilor de casă și

control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar, utilizator este contribuabilul, parte contractantă a operațiunii economice care, potrivit legislației fiscale, are obligația să efectueze decontările bănești în numerar folosind mașina de casă și de control cu memorie fiscală și /sau terminal cash-in, și pct. 8 lit.f), utilizatorii sînt obligați să elibereze plătitorului bonul de casă emis de MCC pentru operațiunea economică efectuată, care trebuie să corespundă sumei real achitate, iar la cererea plătitorului - să completeze și să elibereze factură sau alt document primar cu regim special în conformitate cu actele normative în vigoare. Potrivit Nomenclatorului formularelor tipizate de documente primare cu regim special aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.294 din 17 martie 1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 406-II din data de 23 decembrie 1997, factura fiscală reprezintă document primar cu regim special.

Recurenții SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au menționat că instanțele judecătorești naționale sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 par. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 26 martie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 3468 (f.d. 247, vol. I), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, la data de 09 aprilie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 17 iunie 2019, în adresa intimațiilor SA „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 22 iulie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu și menținerea deciziei instanței de apel.

La 20 august 2019 SA “Supraten” a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Intimatul Nicolae Tricolici nu și-a vaforificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Societate pe Acțiuni „Supraten” și Nicolae Tricolici, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la obligarea eliberării facturilor fiscale și repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan